

Oasen boende- och vårdcenter

Kommunförbundet Oasen boende- och vårdcenter består idag av 13 ägarkommuner som tillsammans äger 61 andelar. Kommunerna har olika antal andelar, allt mellan en och tjugofem andelar. Kommunförbundets grundkapital har inbetalts av ägarkommunerna i förhållande till antal andelar som kommunen äger. Grundkapitalet är ca 1 miljon euro som utgör förbundets kassa för likviditetssvängningar i verksamheten.

Oasen boende- och vårdcenters verksamhet har utvecklats och förändrats under årens lopp. Förändringarna har i flera fall styrts av förändrad lagstiftning. En av de större förändringarna i lagstiftningen berörde "klassificeringen" av vårdformer där man införde "effektiviserat serviceboende" (ESB) samt Hemvård som då var enklare vårdformer än institutionsvård. Den här förändringen ledde till att så gott som samtliga kommuner byggde ut och/eller förnyade sina äldreboenden, många gånger för att undvika den något dyrare institutionsvården. Detta ledde i sin tur till att Oasen hade svårt att fylla alla sina boendeplatser. För att möta detta försökte man sporra ägarkommunerna att fylla sina platser genom att införa en grundavgift (som skulle motsvara Oasens fasta kostnader), kommunerna fick då betala en del för outnyttjade platser.

En annan förändring i lagstiftningen kom med införandet av den nya äldrelagen från och med den 1.1.2021. Hittills har ägarkommunerna haft en form av förtur till sina platser i Oasen i förhållande till sina ägarandelar. När man införde den nya äldrelagen blev denna turordning satt ur spel när lagstiftningen stegade att det är av läkare bedömt vårdbehov som avgör turordningen. Det här ledde sedan till att flera ägarkommuner gjorde olika arrangemang för att minska sina ägarandelar (för att minska sin andel av grundavgifter som Oasen debiterar). Det här kunde man nu göra utan att försämra sina kommuninnevänares rätt till institutionsvård på Oasen samtidigt som Oasens grundkapital urholkades. I längden blir denna situation ohållbar för Oasen.

Den arbetsgrupp som förbundsstyrelsen för Oasen tillsatt för att göra en översyn av grundavtalet för Oasen boende- och vårdcenter har skissat på fyra olika alternativ som man gärna önskar ägarkommunernas synpunkter på.

Alternativ 1

Det befintliga grundavtalet förnyas helt där framför allt §§ 11 och 15 förnyas. I § 11 ändrar man ägandet så att varje ägarkommun deltar i grundkapitalet så att t.ex. kommunens befolkningsunderlag utgör grund för ägandet i kommunförbundet. Man frångår då systemet med specifikt ägda vårdplatser. (Det här underlättar också för Oasen att hyra ut delar av fastigheten till utomstående utan att någon enskild kommuns vårdplatser drabbas.)

I § 15 ändrar man då debiteringen för utförda vårdtjänster till ägarkommunerna så att man debiterar självkostnadspriset för varje vårddygn som inkluderar rörliga och fasta kostnader.

Alternativ 2

Ett alternativ som förts fram i den allmänna diskussionen är värdkommun. Den åländska kommunallagen har få skrivningar om denna samarbetsform. Så här stadgas det i § 79 " När en

kommun med stöd av ett avtal sköter en uppgift för en eller flera kommuners räkning kan kommunerna komma överens om att en del av ledamöterna i det organ i kommunen som sköter uppgiften skall utses av de andra kommunerna.

Till ledamöter i organet kan utses personer som är valbara till motsvarande organ i de kommuner som berörs.”

Om man går inför en värdkommun-lösning så skall kommunförbundet Oasen boende- och vårdcenter upplösas och värdkommunen bör då inlösa Oasens tillgångar. Värdkommunen skall sedan genom avtal sälja vårdtjänster till avtalskommunerna.

Alternativ 3

Verksamheten fortsätter utan att göra större förändringar.

Alternativ 4

Verksamheten fortsätter som tidigare men med förändringen att grundavgiften slopas. Grundavgiften fördelas till vårdavgiften på basen av nedanstående modell.

2022	Antal vårddygn	Grundavgift	Dygnspris	Dygnspris inkl. grundavgift
ESB	3583		157,93	200,52
Demens	8502		233,57	276,16
Institution	6327		263,44	306,03
Grundavgift	18412	784 143	42,59	0